

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KEBERKESANAN KitAB Cerdas TERHADAP PENCAPAIAN BACAAN AWAL KANAK-KANAK TASKA

RASHIDAH BINTI ELIAS

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH
(PENDIDIKAN AWAL KANAK-KANAK)

PUSAT PENYELIDIKAN PERKEMBANGAN KANAK-KANAK NEGARA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2017

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan membangunkan dan menguji keberkesanan kit bacaan awal Bahasa Malaysia untuk kanak-kanak yang diberi nama KitAB Cerdas. Pembangunan KitAB Cerdas dilaksanakan dengan menggunakan Model ADDIE KitAB Cerdas. Pendekatan kuantitatif menggunakan reka bentuk kuasi-eksperimental digunakan untuk menguji keberkesanan KitAB Cerdas ke atas kemahiran bacaan awal kanak-kanak TASKA dari aspek sub-kemahiran sebutan bunyi huruf vokal, bacaan suku kata, bacaan perkataan bermakna dan bacaan ayat mudah. Kajian ini melibatkan 159 orang kanak-kanak TASKA Yayasan Pembangunan Keluarga Negeri Terengganu (YPKT). Subjek kajian diagihkan mengikut TASKA masing-masing kepada kumpulan rawatan dan kumpulan kawalan. Instrumen kajian yang digunakan merupakan soal selidik analisis keperluan, borang penilaian KitAB Cerdas, borang maklumat tahap literasi awal kanak-kanak dan soalan ujian pra/pasca untuk kemahiran bacaan awal. Selain daripada itu, data kualitatif dikutip melalui analisis dokumen dan rakaman video semasa penggunaan KitAB Cerdas. Data kuantitatif dianalisis menggunakan ujian MANCOVA, Ujian-t dan Korelasi Pearson sementara perisian ATLAS.ti digunakan untuk menganalisis pemerhatian melalui rakaman video. Dapatan kajian menunjukkan bahawa KitAB Cerdas berkesan secara signifikan dalam membantu pencapaian bacaan awal kanak-kanak TASKA untuk kesemua sub-kemahiran yang dikaji, terutama untuk sub-kemahiran bacaan suku kata dan perkataan bermakna. KitAB Cerdas juga berkesan dalam menarik minat dan penglibatan aktif kanak-kanak serta dapat merangsang kecerdasan pelbagai dalam diri kanak-kanak. Selanjutnya dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan positif yang signifikan antara kemahiran literasi awal dengan kemahiran bacaan awal. Selain daripada itu, dapatan kajian juga menunjukkan bahawa tidak terdapat pengaruh jantina ke atas pencapaian bacaan awal kanak-kanak melalui penggunaan KitAB Cerdas. Secara keseluruhannya dapatan kajian ini menunjukkan bahawa KitAB Cerdas telah dibangunkan secara sistematik dan berkesan dalam membantu pencapaian bacaan awal kanak-kanak tanpa melibatkan unsur bias gender. Kajian ini telah memberi implikasi bahawa penggunaan KitAB Cerdas dapat memberi impak yang positif kepada pengajaran dan pembelajaran literasi kanak-kanak.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
v

THE EFFECTIVENESS OF KitAB Cerdas ON EARLY READING ACHIEVEMENT OF TASKA CHILDREN

ABSTRACT

The purpose of this study is to develop and test the effectiveness of a Bahasa Malaysia early reading kit for young children, called KitAB Cerdas. KitAB Cerdas was developed based on KitAB Cerdas ADDIE Model. Quantitative approach using quasi-experimental design was used to test the effectiveness of KitAB Cerdas on early reading skills, referring to the skills of uttering vowel sounds, reading syllables, reading meaningful words and reading simple sentences. Subjects were children of Yayasan Pembangunan Keluarga Terengganu (YPKT) childcare centres (*TASKA*). Subjects in intact group within their respective *TASKAs* were assigned according to treatment and control group. The instruments used were needs analysis questionnaire, evaluation forms of KitAB Cerdas, checklists of early literacy skills and pre-test/post-test questions for early reading skills. Besides that, qualitative data was collected via documents analysis and video recordings during the activity using KitAB Cerdas. Quantitative data was analysed using MANCOVA, t-test and Pearson Correlation while ATLAS.ti software was used for analysing the video recordings. The findings indicated that KitAB Cerdas was significantly effective in helping the subjects in acquiring the early reading skills for all sub-skills, especially the skills of reading syllables and meaningful words. KitAB Cerdas was also effective in attracting the interest and promote active participation of the children, besides able to stimulate their multiple intelligences. Results also revealed that there was a significant positive relationship between early literacy skills and early reading skills. Element of gender has no influence on early reading achievement of the children who used KitAB Cerdas. In conclusion, KitAB Cerdas has been developed systematically and effective in helping the children involved to achieve the early reading skills without giving gender bias influence. The study implicates that the use of KitAB Cerdas can give positive impact to the teaching and learning of children's literacy.

05-4506832

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KANDUNGAN

	Muka Surat
PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI SINGKATAN	xix
SENARAI LAMPIRAN	xx
BAB 1 PENGENALAN	1
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang	3
1.3 Pernyataan Masalah	11
1.4 Kerangka Konseptual Kajian	15
1.5 Objektif Kajian	17
1.6 Soalan Kajian	18
1.7 Hipotesis Kajian	19
1.8 Skop Kajian	20
1.9 Batasan Kajian	22
1.9.1 Subjek Kajian	22
1.9.2 Kemahiran Bacaan Awal	23
1.9.3 Bahasa	24

1.9.4 Pemboleh Ubah	24
1.10 Kepentingan Kajian	25
1.10.1 Kanak-kanak	25
1.10.2 Pendidik Awal Kanak-kanak	26
1.10.3 Ibu Bapa	26
1.10.4 Penggubal Kurikulum Pendidikan Awal Kanak-kanak di Malaysia	27
1.10.5 Pengkaji Dalam Bidang Pendidikan Awal Kanak-kanak	27
1.11 Definisi Operasional	28
1.11.1 Kit Pembelajaran Bacaan Awal	28
1.11.2 Literasi Awal	29
1.11.3 Bacaan Awal	31
1.11.4 Kanak-kanak	32
1.11.5 Kecerdasan Pelbagai	33
1.12 Rumusan	35
BAB 2 TINJAUAN LITERATUR	36
2.1 Pengenalan	36
2.2 Perkembangan Literasi Kanak-kanak	37
2.3 Kemahiran Literasi Awal	39
2.4 Kemahiran Bacaan Awal	45
2.5 Teori-teori Berkaitan Pembelajaran Bacaan Awal	50
2.5.1 Teori Perkembangan Bahasa	50
2.5.2 Teori Kecerdasan Pelbagai	62
2.5.3 Teori Sosiobudaya	68
2.5.4 Teori Ekologi	70
2.6 Model Pembelajaran Bacaan Awal	73

2.6.1 Model Bawah ke Atas	73
2.6.2 Model Atas ke Bawah	74
2.7 Model Reka Bentuk Pembangunan Kit Bacaan Awal	78
2.8 Kaedah Pembelajaran Bacaan Awal	87
2.8.1 Kaedah Abjad	87
2.8.2 Kaedah Suku Kata	89
2.8.3 Kaedah Fonik	90
2.8.4 Kaedah Seluruh Perkataan	91
2.8.5 Kaedah Eklektik	92
2.8.6 Kaedah Gabungan Bunyi-Kata	93
2.8.7 Kaedah Vokal Berstruktur	95
2.9 Kesediaan Membaca Kanak-kanak	96
2.10 Kepentingan Penguasaan Bacaan Awal	102
2.11 Penggunaan Media Dalam Pembelajaran Bacaan Awal	104
2.11.1 Buku	106
2.11.2 Kad Imbasan	108
2.11.3 Permainan Dadu dan Kad Suku Kata	109
2.11.4 Lagu	110
2.11.5 Perisian Komputer	111
2.12 Pengaruh Gender Ke Atas Pembelajaran Kanak-kanak	113
2.13 Rumusan	117
BAB 3 METODOLOGI	119
3.1 Pengenalan	119
3.2 Reka Bentuk Pembangunan KitAB Cerdas	120
3.2.1 Analisis Keperluan KitAB Cerdas	122
3.2.2 Reka Bentuk KitAB Cerdas	129

3.2.3	Pembangunan KitAB Cerdas	132
3.2.4	Pelaksanaan KitAB Cerdas	137
3.2.5	Penilaian KitAB Cerdas	139
3.3	Reka Bentuk Kajian	140
3.4	Pemboleh Ubah Kajian	141
3.5	Kovariat	142
3.6	Populasi Kajian	143
3.7	Kaedah Persampelan (Pemilihan Subjek Kajian)	144
3.8	Lokasi Kajian	146
3.9	Tempoh Kajian	147
3.10	Instrumen Kajian	148
3.10.1	Soal Selidik Analisis Keperluan	148
3.10.2	Borang Penilaian KitAB Cerdas	149
3.10.3	Borang Maklumat Tahap Literasi Kanak-kanak	150
3.10.4	Ujian Bacaan Awal	151
3.11	Kesahan dan Kebolehpercayaan	152
3.11.1	Kesahan Dan Kebolehpercayaan KitAB Cerdas	153
3.11.2	Kesahan Dan Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	155
3.12	Kawalan Ke Atas Ancaman Kajian Kuasi-Eksperimen	157
3.12.1	Ancaman Terhadap Kesahan Dalaman	157
3.12.2	Ancaman Terhadap Kesahan Luaran	158
3.13	Prosedur Pelaksanaan Kajian	159
3.14	Prosedur Pengumpulan Data	161
3.15	Prosedur Analisis Data	163
3.15.1	Analisis Deskriptif	163
3.15.2	Analisis Inferens	164

3.15.3 Analisis Data Kualitatif	167
3.16 Kajian Rintis	170
3.16.1 Kebolehpercayaan Instrumen Kajian Dalam Kajian Rintis	170
3.16.2 Penilaian KitAB Cerdas Dalam Kajian Rintis	172
3.17 Rumusan	177
BAB 4 ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN	178
4.1 Pengenalan	178
4.2 Latar Belakang Subjek Kajian	180
4.2.1 Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Gender	180
4.2.2 Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Kumpulan	181
4.2.3 Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Umur	182
4.2.4 Taburan Subjek Berdasarkan Tahap Sosioekonomi Keluarga	183
4.3 Langkah-langkah Pembangunan KitAB Cerdas	185
4.3.1 Analisis Keperluan	186
4.3.2 Reka Bentuk KitAB Cerdas	202
4.3.3 Pembangunan KitAB Cerdas	210
4.3.4 Pelaksanaan KitAB Cerdas	222
4.3.5 Penilaian KitAB Cerdas	225
4.3.6 Penambahbaikan dan Pemurnian KitAB Cerdas	231
4.3.7 Hasil Akhir KitAB Cerdas	233
4.4 Perbezaan Pencapaian Bacaan Awal Sebelum Dan Selepas Pembelajaran Bacaan Awal	234
4.5 Kesan KitAB Cerdas Terhadap Pencapaian Bacaan Awal Kanak-kanak TASKA	236
4.5.1 Syarat Menjalankan Ujian MANCOVA	238
4.5.2 Petunjuk Nilai Dalam Ujian MANCOVA	238

4.5.3	Kesesuaian Pemilihan Kovariat	239
4.5.4	Tahap Literasi Kanak-kanak	240
4.5.5	Kesan KitAB Cerdas Terhadap Pencapaian Bacaan Awal Kanak-kanak Secara Keseluruhan	243
4.5.6	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membunyikan Huruf Vokal	245
4.5.7	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membaca Suku Kata	247
4.5.8	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membaca Perkataan Bermakna	248
4.5.9	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membaca Ayat Mudah	250
4.5.10	Dapatan Analisis Data Kualitatif	252
4.6	Hubungan Antara Tahap Literasi Awal Dengan Kemahiran Bacaan Awal	269

4.7 Pengaruh Gender Terhadap Pencapaian Bacaan Awal

4.8 Rumusan

BAB 5 PERBINCANGAN DAN RUMUSAN 276

5.1	Pengenalan	276
5.2	Rumusan Dapatan Kajian	277
5.3	Perbincangan	284
5.3.1	Pembangunan KitAB Cerdas	285
5.3.2	Perbezaan Pencapaian Bacaan Awal Sebelum Dan Selepas Pembelajaran Bacaan Awal	290
5.3.3	Kesan KitAB Cerdas Terhadap Pencapaian Bacaan Awal Kanak-Kanak	291
5.3.4	Hubungan Antara Tahap Literasi Awal Dengan Kemahiran Bacaan Awal Kanak-Kanak	306
5.3.5	Pengaruh Gender Ke Atas Kemahiran Bacaan Awal Melalui Penggunaan KitAB Cerdas	308
5.4	Implikasi Kajian	310

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xii

5.4.1	Implikasi Praktis	310
5.4.2	Implikasi Teori	314
5.5	Cadangan Kajian Lanjutan	315
5.6	Rumusan	317
5.7	Penutup	319
RUJUKAN		322
LAMPIRAN		339

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Muka Surat
1.1	Kumpulan Huruf Dalam Pembangunan Kitab Cerdas 21
2.1	Ciri-ciri Kanak-kanak Pada Peringkat Tunas Bacaan Dan Bacaan Awal 47
2.2	Fasa Dalam Model ADDIE 80
2.3	Ciri-ciri Buku Cerita Yang Sesuai Untuk Kanak-Kanak Dua Hingga Empat Tahun 107
3.1	Matlamat Pembangunan KitAB Cerdas, Pembelajaran Bacaan Awal dan Aktiviti Pembelajaran Bacaan Awal 130
3.2	Set Huruf Vokal Dan Konsonan Untuk Pembelajaran Bacaan Awal 133
3.3	05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi 147
3.4	Set Ujian Pra dan Pasca Berserta Pecahan Markah 152
3.5	Maklumat Panel Penilai KitAB Cerdas 154
3.6	Maklumat Panel Penilai Instrumen Kajian 156
3.7	Kategori Tahap Literasi Awal Kanak-kanak Berdasarkan Skor Min Literasi Awal 167
3.8	Rumusan Terhadap Instrumen dan Prosedur Analisis Data Bagi Menjawab Soalan Kajian 168
3.9	Nilai Alfa Cronbach Instrumen Kajian 171
3.10	Rumusan Pandangan Pelaksana Terhadap Penggunaan KitAB Cerdas 173
3.11	Penerimaan Pengurus dan Pendidik TASKA Terhadap Media Dalam KitAB Cerdas 174
3.12	Cadangan Penambahbaikan Media dalam KitAB Cerdas Melalui Kajian Rintis 175

3.13	Kesesuaian KitAB Cerdas Bagi Merangsang Kecerdasan Pelbagai Kanak-kanak	176
4.1	Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Gender	181
4.2	Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Kumpulan	182
4.3	Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Umur	183
4.4	Taburan Subjek Kajian Berdasarkan Tahap Sosioekonomi Keluarga	184
4.5	Keperluan Memulakan Pembelajaran Bacaan Awal Untuk Kanak-kanak 3+	187
4.6	Kesesuaian Memulakan Pembelajaran Bacaan Awal Untuk kanak-kanak 3+	188
4.7	Keperluan Pembangunan Kit Bacaan Awal	189
4.8	Keupayaan Bacaan Awal Subjek Kajian Dalam Bulan Januari	192
4.9	Penggunaan Strategi dan Kaedah Untuk Pembelajaran Bacaan Awal Kanak-kanak	193
4.10	Jenis Media Yang Dicadangkan Oleh Pendidik Dan Ibu Bapa/Penjaga Subjek Kajian	195
4.11	Kelemahan Dalam Buku-buku Pembelajaran Bacaan Awal Komersil	196
4.12	Dapatkan Analisis Terhadap 12 Sampel Buku Bacaan Kanak-kanak	197
4.13	Dapatkan Analisis Terhadap Situasi Fizikal Pembelajaran	198
4.14	Rumusan Jadual Aktiviti Harian Dan Pembelajaran Kanak-kanak TASKA YPKT	200
4.15	Kaedah Penilaian Untuk Kit/Modul Dan Pembelajaran Bacaan Awal Oleh Pengkaji Terdahulu	201
4.16	Reka Bentuk Matlamat Pembangunan KitAB Cerdas dan Pembelajaran Bacaan Awal	203
4.17	Hasil Pembelajaran dan Cadangan Aktiviti Melalui Penggunaan KitAB Cerdas	204
4.18	Reka Bentuk Pengurusan Pembelajaran Bacaan Awal	206

4.19	Kriteria Reka Bentuk Media Dalam KitAB Cerdas	207
4.20	Set Huruf Vokal Dan Konsonan Untuk Pembelajaran Bacaan Awal	210
4.21	Penilaian Pakar Terhadap Kandungan KitAB Cerdas	226
4.22	Kesesuaian KitAB Cerdas Bagi Merangsang Kecerdasan Pelbagai Kanak-kanak	228
4.23	Skala Persetujuan Antara Pakar Berdasarkan Nilai Kappa	229
4.24	Rumusan Keseluruhan Persetujuan Pakar Terhadap Media Dalam KitAB Cerdas	230
4.25	Cadangan Penambahbaikan KitAB Cerdas Oleh Pakar	231
4.26	Pencapaian Subjek Kajian Sebelum dan Selepas Pembelajaran Bacaan Awal	235
4.27	Petunjuk Nilai Dalam Ujian MANCOVA	239
4.28	Penentuan Kesesuaian Pemilihan Kovariat	240
4.29	Kategori Tahap Literasi Awal Kanak-kanak Berdasarkan Skor Literasi Awal	241
4.30	Tahap Literasi Awal Subjek Kajian Sebelum Pembelajaran Bacaan Awal	242
4.31	Kesan Keseluruhan KitAB Cerdas	244
4.32	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Sebutan Bunyi huruf Vokal	246
4.33	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membaca Suku Kata	247
4.34	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membaca Perkataan Bermakna	249
4.35	Kesan KitAB Cerdas Ke Atas Kemahiran Membaca Ayat Mudah	250
4.36	Rumusan Kesan KitAB Cerdas Terhadap Kesemua Komponen Kemahiran Bacaan Awal Kanak-kanak TASKA YPKT	251
4.37	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Semasa Bermain Dadu Suku Kata	253

4.38	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Semasa Aktiviti Menggunakan Kad Suku Kata	254
4.39	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Terhadap Perisian Komputer (Sebutan Suku Kata) Secara Bersendirian	255
4.40	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Terhadap Perisian Komputer (Sebutan Suku Kata) Dalam Kumpulan	257
4.41	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Semasa Aktiviti Membaca Menggunakan Buku Bacaan	258
4.42	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Terhadap Perisian Komputer (Lagu)	259
4.43	Rangsangan Kecerdasan Pelbagai Semasa Permainan Dadu Suku Kata	261
4.44	Rangsangan Kecerdasan Pelbagai Semasa Aktiviti Menggunakan Kad Suku Kata	262
4.45	Rangsangan Kecerdasan Pelbagai Melalui Penggunaan Perisian Komputer (Sebutan Suku Kata) Secara Bersendirian	263
4.46	Rangsangan Kecerdasan Pelbagai Semasa Aktiviti Menggunakan Perisian Komputer (Sebutan Suku Kata) Dalam Kumpulan	265
4.47	Rangsangan Kecerdasan Pelbagai Semasa Aktiviti Membaca Menggunakan Buku Bacaan	266
4.48	Rangsangan Kecerdasan Pelbagai Semasa Aktiviti Menyanyi Menggunakan Perisian Komputer (Lagu)	267
4.49	Kekuatan Nilai Pekali Korelasi	270
4.50	Hubungan Antara Tahap Literasi Awal Dengan Kemahiran Bacaan Awal Subjek Kajian	271
4.57	Pengaruh Gender Terhadap Kemahiran Bacaan Awal Kanak-kanak Melalui Penggunaan KitAB Cerdas	272

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka Surat
1.1	Kerangka konseptual kajian bagi menunjukkan hubung kait pemboleh ubah dalam kajian.	16
2.1	Pertindanan zon pembelajaran bacaan awal	48
2.2	Model ADDIE yang berbentuk aliran proses (Seeto & Herrington, 2006; Wang, 2011).	83
2.3	Model ADDIE yang berbentuk kitaran proses (Branch, 2009; Gustafon dan Branch, 2002)	83
2.4	Model ADDIE KitAB Cerdas	85
2.5	Kerangka teoretikal kajian bagi menunjukkan hubung kait teori-teori dan model-model dalam kajian.	86
3.1	Model ADDIE KitAB Cerdas yang memperlihatkan kitaran keseluruhan proses pembangunan KitAB Cerdas	05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi xvii
4.1	Model ADDIE KitAB Cerdas	185
4.2	Bentuk huruf untuk kad suku kata yang menggunakan fon <i>Atlanta Rounded</i>	211
4.3	Suku kata untuk Set 1 mempunyai dua latar warna kad iaitu putih dan merah jambu dengan warna huruf merah dan hitam	211
4.4	Kad suku kata dengan latar putih boleh dilekatkan pada dadu	212
4.5	Kad warna untuk Set 2 (latar warna kad pic) dan Set 3 (latar warna kad hijau muda)	213
4.6	Pita <i>velcro</i> dijahit pada dadu untuk melekatkan kad suku kata	214
4.7	Kad imbasan untuk digunakan bersama papan suku kata	215
4.8	Papan suku kata yang digunakan bersama kad imbasan untuk aktiviti kumpulan besar	216
4.9	Contoh paparan lagu dalam cakera padat	217

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xviii

4.10	Set sembilan buah buku bacaan mengikut set huruf vokal dan konsonan	218
4.11	Contoh papan cerita untuk perisian komputer	219
4.12	Cakera padat yang mengandungi kesemua perisian sebutan vokal dan suku kata, lagu, buku besar elektronik dan latihan kendiri	220
4.13	Buku panduan pendidik untuk memudahkan penggunaan KitAB Cerdas	221
4.14	Hasil akhir KitAB Cerdas	233
4.15	Penglibatan dan Minat Subjek Kajian Terhadap KitAB Cerdas	259
4.16	Kecerdasan pelbagai yang dapat dirangsang melalui penggunaan media dalam KitAB Cerdas.	268

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xix

SENARAI SINGKATAN

ABP	Amalan Bersesuaian Perkembangan
KAAK	Kursus Asas Asuhan Kanak-kanak
KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia/ Kementerian Pendidikan Malaysia
LINUS	<i>Literacy and Numeracy Screening</i>
MANCOVA	<i>Multivariate Analysis of Covariance Test</i>
NAEYC	<i>National Association for the Education of Young Children</i>
NKRA	<i>National Key Results Areas</i>
PAPN	Pusat Anak PERMATA Negara
RAN	<i>Rapid Automatic Naming</i>
SPSS	Statistical Packages for Social Sciences
TADIKA	Taman Didikan Kanak-kanak
TASKA	Taman Asuhan Kanak-Kanak
YPKT	Yayasan Pembangunan Keluarga Terengganu

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Statistical Packages for Social Sciences

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
XX

SENARAI LAMPIRAN

- A Kebenaran Membuat Kajian
- B Kebenaran Mendapatkan Data LINUS
- C Kebenaran Ibu Bapa Penjaga Terhadap Penyertaan Anak Dalam Kajian
- D Soal Selidik Analisis Keperluan Untuk Pendidik
- E Soal Selidik Analisis Keperluan Untuk Ibu bapa Penjaga
- F Borang Penilaian KitAB Cerdas Pakar Penilai
- G Borang Penilaian KitAB Cerdas Pelaksana
- H Borang Maklumat Tahap Literasi Kanak-kanak
- I Soalan Ujian Pra/Pasca: Kemahiran Bacaan Awal Kanak-kanak
- J Syarat-syarat Ujian MANCOVA

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun

PustakaTBainun

ptbupsi

Bab ini menghuraikan aspek-aspek penting yang berkait secara langsung dengan kajian yang telah dijalankan. Apek-aspek yang dibincangkan termasuk pendahuluan berkaitan perkembangan bahasa kanak-kanak, latar belakang kajian, pernyataan masalah, kerangka konseptual kajian, objektif kajian, soalan kajian, hipotesis kajian, skop kajian, batasan kajian, kepentingan kajian, definisi istilah dan rumusan bagi keseluruhan aspek yang dihuraikan.

Secara umumnya perkembangan bahasa kanak-kanak bermula sejak kanak-kanak tersebut lahir dan berkembang dengan pengalaman langsung, asuhan, didikan dan galakan yang diberikan oleh orang yang lebih dewasa di sekeliling mereka. Fakta ini telah banyak diperkatakan oleh para pengkaji terdahulu seperti Beaty dan Pratt (2007), Berk (2009), Chomsky (2000), Mahzan (2012), Morrison (2011), Piaget

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

(1959), Whitehurst dan Lonigan (1998) dan ramai lagi pakar pendidikan awal kanak-kanak.

Perkembangan bahasa kanak-kanak melibatkan keupayaan dalam kemahiran mendengar, bertutur, membaca dan menulis. Walaupun terdapat pelbagai perdebatan terhadap jenis kemahiran yang dikuasai terlebih dahulu oleh kanak-kanak seperti yang diperkatakan oleh Berk (2009), DiBello (2009) dan Morrison (2011), apa yang pasti adalah terdapat kemahiran bahasa yang diperoleh kanak-kanak secara semula jadi dan ada juga yang perlu diajar kepada mereka.

Kemahiran mendengar dan bertutur diperoleh kanak-kanak normal secara semula jadi semenjak mereka lahir. Hal ini telah disebutkan dengan jelas oleh Beaty

dan Pratt (2007), Berk (2009), Mahzan (2012) dan Morrison (2011). Kanak-kanak telah sedia ada alat pemprosesan bahasa dalam otak yang dinamakan sebagai *Language Acquisition Device (LAD)* oleh Chomsky (2000) di mana mereka dapat memproses perkataan yang didengari dan mampu mengulang sebutan perkataan tersebut untuk digunakan pada masa yang sesuai berdasarkan pengalaman daripada persekitaran mereka.

Namun demikian kemahiran membaca dan menulis perlu diajarkan kepada kanak-kanak. Kemahiran membaca dan menulis merupakan dua elemen literasi seperti yang dinyatakan oleh Mahzan (2012). Kemahiran literasi awal diperoleh secara semula jadi oleh kanak-kanak tetapi kemahiran membaca perlu diajar kepada mereka (Mahzan, 2012; Naimah, Nor Hashimah & Hashim, 2011). Kemahiran membaca amat penting dikuasai oleh kanak-kanak bagi membolehkan mereka

meneroka dan menggarap ilmu pengetahuan baharu dalam proses tumbesaran mereka, sehingga kanak-kanak memasuki alam persekolahan formal.

1.2 Latar Belakang Kajian

Kajian yang dijalankan adalah berkaitan kemahiran bacaan awal kanak-kanak di pusat didikan awal kanak-kanak berumur lahir hingga empat tahun, yang dinamakan sebagai taman asuhan kanak-kanak (TASKA). Namun demikian sebelum masalah kajian dirungkaikan, beberapa aspek berkaitan kemahiran membaca perlu diperjelaskan bagi menghurai latar belakang yang menjadikan pengkaji memilih bidang ini sebagai fokus kajian.

untuk dikuasai oleh setiap individu. Kemahiran membaca adalah kemahiran asas yang mempengaruhi setiap aspek dalam pembelajaran kanak-kanak, bermula daripada umur awal kanak-kanak sehingga ke sekolah menengah. Membaca bertujuan untuk menyeronokkan diri, memberi pengalaman yang tidak disangka, memberi cabaran untuk maju, menjelajah perasaan dan untuk melihat kemungkinan orang lain bersetuju atau tidak dengan pendapat kita (Kamisah, 2011; Mahzan, 2008; McDonald, 1998; Morocco, 2001).

Definisi membaca bukanlah semata-mata merupakan satu bentuk pendekodan (mengenal pasti dan menyebut perkataan) terhadap kandungan bahan bercetak, tetapi juga satu proses pembentukan dan pemberian makna oleh pembaca ke atas bahan yang dibaca. Aktiviti membaca dan memberi makna merupakan satu proses yang

konstruktif dan dinamik, dan saling bantu membantu antara satu sama lain (Mahzan, 2008; Yahya, 2007). Oleh yang demikian, kita dapat melihat bahawa pembacaan merupakan satu proses interaksi secara langsung antara pembaca dengan bahan bacaan dan komunikasi secara tidak langsung antara pembaca dengan penulisnya.

Proses membaca boleh merangsang kemahiran berfikir kanak-kanak, selain daripada memberi keseronokan meneroka pembelajaran yang lebih jauh. Membaca merupakan proses dalaman mental, yang berlaku secara bersepadau antara pemikiran, perasaan dan persepsi pembaca terhadap bahan bacaan (Naimah, Nor Hashimah dan Hashim, 2011). Membaca juga adalah satu proses berfikir yang tidak dapat diperhatikan secara langsung oleh orang lain (Heilman, Blair & Rupley, 1998; Yahya, 2007). Proses membaca yang berlaku secara bersepadau ini boleh diarahkan kepada

Kepentingan penguasaan kemahiran membaca sukar disangkal. Tuntutan terhadap penguasaan kemahiran membaca telah disebutkan dengan jelas dalam kitab suci Al-Quran seperti petikan Surah al-Alaq yang bermaksud:

“Bacalah (wahai Muhamad) dengan nama Tuhanmu yang menciptakan (sekalian makhluk). Ia menciptakan manusia daripada segumpal darah. Bacalah, dan Tuhanmu Yang Maha Pemurah. Yang mengajarkan manusia melalui pena dan tulisan. Ia mengajarkan manusia apa yang tidak diketahuinya.”

(Surah al-Alaq: 1–5)

Oleh yang demikian, minat terhadap bahan bacaan dan pembelajaran yang mengarah kepada penguasaan kemahiran membaca patut dipupuk terhadap kanak-kanak seawal yang mungkin.

Kemahiran membaca merupakan kemahiran untuk hidup. Hal ini diuraikan oleh Clark dan Rumbold (2006) di mana kemahiran membaca dapat membantu seseorang mendapatkan maklumat berkaitan perkara yang mahu diketahuinya dalam kehidupan seharian atau untuk berkomunikasi. Kemahiran membaca membolehkan manusia berhubung tanpa bersemuka seperti meninggalkan pesanan (Mahzan, 2012). Selain daripada itu, kemahiran membaca juga membantu pemahaman terhadap kandungan bahan makanan yang dibeli atau mempengaruhi orang ramai untuk menggunakan sesuatu produk yang diiklankan.

Kajian-kajian lepas telah membuktikan bahawa penguasaan kemahiran membaca menjadi jambatan untuk kanak-kanak menggarap ilmu, pembelajaran dan pengalaman baharu (Bingham & Patton-Terry, 2013; Lane, O'Shaughnessy,

2001). Kemahiran membaca membolehkan kanak-kanak memperoleh pengetahuan mengenai tabiat orang lain, ilmu dalam bidang sejarah, sains sosial, kesenian bahasa, sains, matematik dan kandungan mata pelajaran lain yang mereka perlu kuasai di persekolahan formal (Juel, 1988).

Dapatan kajian oleh Mohd. Yusof (2002) menunjukkan bahawa kanak-kanak yang tidak dapat menguasai kemahiran membaca akan menghadapi masalah untuk memahami mata pelajaran lain. Masalah dalam penguasaan membaca akan berterusan apabila kanak-kanak meneruskan pendidikan mereka ke persekolahan formal seperti yang dilaporkan oleh Hornery, Seaton, Tracey, Craven, & Yeung (2014), malahan boleh berlanjutan sehingga ke sekolah menengah.

Seseorang kanak-kanak tidak akan mampu untuk terus membaca dengan lancar. Kanak-kanak perlu didedahkan dengan kemahiran literasi awal terlebih dahulu sebelum kanak-kanak benar-benar diajar membaca secara konvensional (Beaty & Pratt, 2007; Morrow, 2009; Lonigan, & Phillips, 2007; Lonigan, & Shanahan, 2008; Lonigan, Shanahan, & Cunningham, 2008; Mahzan, 2012). Terdapat juga pakar pendidikan awal kanak-kanak dan pengkaji terdahulu yang menggunakan istilah tunas literasi (*emergent literacy*) pada peringkat ini (Schickendanz, 1999; Teale & Sulzby, 1986; Whitehurst & Lonigan, 1998).

Skop kajian yang ingin diketengahkan oleh pengkaji menjurus kepada bacaan awal, iaitu kemahiran membaca selepas peringkat literasi awal. Oleh yang demikian perbezaan istilah dalam fasa literasi awal seperti yang dinyatakan di atas bukan

bahawa peringkat literasi awal berlaku sebelum peringkat bacaan awal walaupun tidak ada titik pemisah untuk menentukan bila atau pada umur berapa peringkat literasi awal beralih kepada peringkat bacaan awal (Beaty & Pratt, 2007; Teale & Sulzby, 1986). Kanak-kanak yang tidak didedahkan kepada penguasaan literasi awal terlebih dahulu sebelum mempelajari tahap bacaan awal boleh mengalami tekanan disebabkan mereka hanya menjalani latih tubi tanpa memahami makna pembelajaran secara kontekstual daripada bahan cetakan di persekitaran mereka.

Setelah melalui fasa literasi awal, kanak-kanak boleh mula diajar untuk membaca. Peringkat perkembangan kemahiran membaca disebutkan oleh Tompkins (2003) sebagai tunas bacaan, bacaan awal dan bacaan lancar. Perkembangan kemahiran membaca melalui peringkat yang disebutkan ini bukan berlaku secara

